

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РАХУНОК ФОРМУ- ВАННЯ ЯКІСНОГО КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ	
Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Т.М. Жирнова, О.О. Барабаш	170
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ	
О.Л. Гаркович, Г.В. Крусір, М.М. Мадані, М.М. Панченко	172
КОНСТРУЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, Р.І. Шевченко, І.О. Кузнецова	175

СЕКЦІЯ 3

Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів. Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко, В.Г. Мураховський	178
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗИМОВОГО ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ 2017-2018 Н. Р.	
Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко	185
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕН- ТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
О.Б. Каламан	191
ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «ЧИСЕ- ЛЬНІ МЕТОДИ»	
Ю.К. Корнієнко, С.В. Болтач	194
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ	
А.О. Соловей, Г.В. Ангелов, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка	196
ПРО ФОРУМ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Н.П. Худенко	198
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛО- ГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	
Т.М. Афанасьєва, Г.О. Саркісян, Н.В. Доценко, Г.І. Палвашова	201
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	
Т.Є. Шарахматова, О.Б. Чабанова, О.А. Кручек, Є.О. Котляр	203
САМОСТІЙНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРОТЯГОМ НАВЧАННЯ	
Н.В. Доценко, Т.М. Афанасьєва, О.М. Мірошніченко, Г.І. Палвашова	205
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE, ЯК ШЛЯХ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
А.В. Вітюк, В.Х. Кирилов	208

Найактивнішими в обговоренні стали студенти групи Т-105 (спеціальність «Туризм»), а студенти групи ТЗХ-11 (спеціальність «Харчові технології») віддавали пріоритет ставити питання через електронну пошту.

Звісно величезну роль у роботі форумів відіграють саме викладачі. Вони і адміністратори, і координатори, і експерти. Все це, на етапі формування навичок роботи з форумами у студентів, вимагає певного часу. Викладач має щоденно моніторит наявність питань і найшвидшим способом реагувати на них, особливо у разі питань, що вказують на наявність технічних проблем в організації дистанційного навчання.

Форум став корисним інструментом і для викладачів, оскільки студенти допомогли знайти деякі описки та вказали питаннями на моменти, які можна було удосконалити.

Після завершення дистанційного модуля, здійснено опитування студентів щодо проходження дистанційного модуля і ролі форумів. Проведено аналіз відповідей та прийнято отриману інформацію до відома.

У підсумку хочемо зазначити, що результат впровадження форумів був позитивним і дану практику необхідно впровадити і надалі.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Т.М. Афанасьєва, Г.О. Саркісян, Н.В. Доценко, Г.І. Палвашова

Необхідність глибокого оновлення системи освіти, яка є основою розвитку країни, є запорукою її майбутнього. Модернізація системи освіти передбачає створення нового покоління засобів навчання, в яких поєднуються досягнення сучасної методики викладання дисциплін з потужними можливостями інформаційних технологій. Інтернет-комунікації впливають на оперативність обміну інформацією та оптимальне її використання.

Учебний процес містить в собі обов'язкові аудиторні заняття та самостійну роботу студента над матеріалом дисципліни. Впровадження в навчальний процес інформаційних технологій супроводжується збільшенням обсягів самостійної роботи студентів, що потребує постійної підтримки навчального процесу з боку викладачів. З другого боку, з використанням інформаційних технологій можливості організації самостійної роботи студентів розширюються (робота з навчальними програмами, лекціями, практикумами, відеоуроками, тестуючими системами, інформаційними базами даних, ресурсами мережі Internet, фондами бібліотек та ін.).

Організація самостійної роботи з допомогою інформаційних технологій має низку переваг:

- забезпечує зручну для студента послідовність, швидкість сприйняття матеріалу, можливість чергування вивчення теорії, розбору прикладів і т.д.;
- формує навички аналітичної і дослідницької діяльності;

- забезпечує можливість самоконтролю якості здобутих знань і навичок;

- заощаджує час студента, необхідний для вивчення курсу.

Крім того, дуже зручно можуть бути реалізовані всі види контролю. Це знімає частину навантаження з викладача і підсилює ефективність і своєчасність контролю.

Інформаційні технології - це апаратно-програмні засоби, що базуються на використанні обчислювальної техніки, які забезпечують зберігання і обробку освітньої інформації, доставку її тому, кого навчають, інтерактивна взаємодія студента з викладачем, а також тестування знань студента.

В учбовому процесі важлива не сама інформаційна технологія, а наскільки її використання задовольняє досягненню освітніх цілей. В основі вибору технологій повинно лежати дослідження змісту навчальних курсів, ступеня необхідної активності користувачів, їх залучення в навчальний процес, конкретних цілей і очікуваних результатів навчання і т.п. Результат навчання залежить не від типу комунікаційних та інформаційних технологій, а від якості розробки та надання курсів. Навчання – це діалог за визначенням. Без зворотного зв'язку немає можливості якісно надавати освітні послуги та готувати висококваліфікованих фахівців.

Комунікаційні технології можна розділити на два типи - on-line і off-line. Перші забезпечують обмін інформацією в режимі реального часу. Ефективність технологій on-line особливо висока при організації мережових семінарських занять і групових консультацій. Однак якість та швидкість інформаційних мереж продовжує бажати кращого. Під час дистанційного модулю студенти скаржилися на збій у програмах тестувань, неможливість час від часу виходу у мережу Internet.

При використанні off-line технологій отримані матеріали та повідомлення зберігаються на комп'ютері користувача. Він може переглянути їх за допомогою спеціальних програм у зручний для нього час. На відміну від діалогу, що ведеться в режимі реального часу (on-line), в дистанційній освіті він може йти і у відкладеному режимі (off-line). Ефективність технологій off-line проявляється при організації поточних консультацій, поточного контролю самостійної роботи студента, яка має бути перевірена "вручну" викладачем. Але існують і тут певні недоліки. Коли у одного викладача велика кількість студентів оперативне спілкування з кожним з них стає проблематичним. Кожен студент по-різному здатен оволодіти в повному обсязі переліком питань, що надає викладач. Формулювання задачі, пошук шляхів її вирішення, здатність зробити правильні висновки – навички, що формуються у студента під час навчання. Тому викликає сумнів якість засвоєння матеріалу деякими студентами.

Дистанційна форма навчання, як самостійна форма отримання знань, на даний час не є досконалою, а тому і ефективною. Залишається проблемою аутентифікація користувача при перевірці знань, студенти, як правило, відчують брак лабораторного практикуму, має бути жорстка самодисципліна з

боку студента, крім того відсутній постійний контроль з боку викладача, який є вагомим спонукальним стимулом. Також, недостатня комп'ютерна грамотність та відсутність великого досвіду дистанційного навчання - призводить до того, що деякі викладачі та студенти ще не готові до такого методу викладання і віддаючи перевагу класичним методам і засобам освіти.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Т.Є. Шарахматова, О.Б. Чабанова, О.А. Кручек, Є.О. Котляр

Згідно з Положенням «Про організацію навчального процесу», самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань і має становити не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу часу, відведеного на вивчення конкретної дисципліни. Така кількість годин дає змогу розвивати пізнавальну активність, формувати самостійність як рису особистості, здатність до творчого розв'язання сучасних виробничих завдань, уміння приймати рішення.

Посилена увага до організації самостійної роботи зумовлена тим, що забезпечення виконання основних положень Болонської декларації неможливе без підвищення рівня якості освіти. Отже, необхідність організації самостійної роботи зумовлена вимогами до рівня загальнокультурної і спеціальної підготовки студентів, підготовки майбутніх фахівців до професійного входу в ринок праці.

Самостійна робота студентів сприяє формуванню самостійності, ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні і професійній діяльності.

Важливим завданням викладача вищого навчального закладу є правильна організація самостійної роботи, забезпечення умов успішного її перебігу, що передбачає не лише базову, наукову, а й відповідну педагогічну його підготовку, вміння педагогічно активізувати пізнавальні сили студентів у навчальному процесі. Щоб самостійна робота давала хороші результати, її необхідно планувати і організовувати у поєднанні з іншими формами навчання. Вирішальним у цьому є ретельний відбір викладачами і кафедрою змісту та обсягу навчального матеріалу для самостійного опрацювання студентами.

Самостійна робота необхідна не лише для оволодіння змістом певної дисципліни, але й для формування здатності брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблему, знаходити конструктивні рішення і вихід із проблемних ситуацій, тощо. Вона дозволяє опанувати навички навчальної, наукової й професійної діяльності, сприяє поглибленню й розширенню знань, пробудженню інтересу до пізнавальної діяльності, оволодінню прийомами процесу пізнання, розвитку пізнавальних здібностей.